

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 28Co/116/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323204036
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Duman
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2323204036.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom zo sudcov – predsedu: JUDr. Peter Duman a členiek: Mgr. Lucia Mizerová a JUDr. Erika Tischlerová v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B. XXX, zast.: Mgr. Peter Magdálík, advokát, Vajanského 1520, Galanta, proti žalovanej: D. E. F., nar. XX.XX.XXXX, G. – C. XXXX, zast.: JUDr. Nadežda Boľová, advokátka, Šafárikova 1522, Galanta, o určenie, že vec patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 19.07.2024 č. k. 22C/117/2023-95, takto

rozhodol:

- I. Napadnutý rozsudok sa potvrdzuje.
- II. Žalovanej sa priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu 100 % trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu (o určenie, že nehnuteľnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov – strán) zamietol (výrok I) a vyslovil, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II).
2. Súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu relevantnom pre odvolanie konanie takto:
3. Strany uzatvorili dňa 29.08.2009 manželstvo, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Galanta z 28.01.2020 č. k. 12Pc/58/2019-42 právoplatným dňa 11.02.2020. Z listu vlastníctva č. XXXX vedeného pre kat. úz. C. vyplýva, že žalovaná je výlučnou vlastníčkou nasledovných nehnuteľností: rodinný dom s. č. XXXX postavený na parc. č. 517/2 (sporná nehnuteľnosť) a pozemkov – parc. reg. „C“ č. 517/1 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 366 m², parc. reg. „C“ č. 517/2 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 191 m², parc. č. 518 záhrada o výmere 422 m².
4. Súd prvej inštancie právne posúdil zistený skutkový stav podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) takto:
5. Predmetnou žalobou sa žalobca domáhal, aby súd určil, že sporná nehnuteľnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) – žalobcu a žalovanej. V danom prípade ide o žalobu podľa § 137 písm. c) CSP, a teda pre úspešné určenie, že tu právo je, je potrebné, aby bol v konaní preukázaný naliehavý právny záujem na žalobcom požadovanom určení. Absencia naliehavého právneho záujmu je dôvodom na zamietnutie žaloby. Žalobca argumentoval tým, že na liste vlastníctva je ako výlučná vlastníčka spornej nehnuteľnosti uvedená žalovaná napriek tomu, že sporná nehnuteľnosť podľa žalobcu patrí do BSM. Sporná nehnuteľnosť bola počas manželstva kompletne prestavaná a nadstavaná, a teda z nej vznikla nová stavba. Žalobca argumentoval tým, že bez ním požadovaného určenia zostane jeho postavenie neisté. V konaní nebolo sporné, že BSM žalobcu a

žalovanej zaniklo rozvodom a že medzi stranami sporu prebieha konanie o vyporiadanie BSM, ktoré je vedené na prvoinštančnom súde pod sp. zn. 8C/5/2023. Konanie sa začalo 30.01.2023 na návrh žalobcu. Zo žaloby vyplýva, že žalobca tvrdil, že do BSM patrí sporná nehnuteľnosť, a žiadal, aby súd túto nehnuteľnosť prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej a jemu priznal titulom vyporiadania peňažné vyrovnanie. Žalovaná v tamojšom konaní argumentovala rovnako, ako v prejednávanej veci, a tvrdila, že sporná nehnuteľnosť do BSM nepatrí. V konaní takisto bolo preukázané, že nedošlo k prevodu spornej nehnuteľnosti na tretiu osobu. Otázka spoločného vlastníctva k určitej veci je v rámci konania o vyporiadanie BSM otázkou predbežnou pre vlastné vyporiadanie. V prípade zistenia, že sporná nehnuteľnosť patrí do BSM žalobcu a žalovanej, súd v konaní o vyporiadani BSM prikáže spornú nehnuteľnosť do vlastníctva žalobcu alebo žalovanej a rozhodne o peňažnom vyrovnaní za takéto prikázanie v súlade so zásadami uvedenými v § 150 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Žalobca preto nemá naliehavý právny záujem na podanej určovacej žalobe. Určenie, či sporná nehnuteľnosť patrí do BSM žalobcu a žalovanej vyrieši súd v konaní o vyporiadanie BSM ako predbežnú otázku. Bolo by nevhodné, aby sa o tejto otázke viedlo ďalšie konanie, čo by automaticky znamenalo prerušenie konania o vyporiadanie BSM, a teda neúmerné predĺženie tohto konania. V danom prípade, keďže sporná nehnuteľnosť nebola prevedená na tretiu osobu, nič nebráni súdu konajúcemu o vyporiadani BSM, aby si v rámci tohto konania vyriešil spornú otázku, či sporná nehnuteľnosť patrí do BSM. Súd prvej inštancie odkázal aj na rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp. zn. 11CoP/256/2017 a rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 4Co/91/2012, z ktorých vyplýva, že v konaní o vyporiadani BSM sa má riešiť predbežne otázka spoluvlastníctva bývalých manželov k veciam, pokiaľ tieto veci neboli prevedené na tretiu osobu. Vzhľadom na to súd prvej inštancie žalobu zamietol. Súd prvej inštancie zamietol návrhy žalobcu na vykonanie dokazovania, pretože bez existencie naliehavého právneho záujmu na podanej určovacej žalobe je akékoľvek ďalšie dokazovanie nevhodné a nadbytočné. Žalovanej ako strane, ktorá mala v konaní plný úspech, súd prvej inštancie priznal podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

6. Včasným odvolaním sa žalobca domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo jeho zmeny tak, že sa žalobe vyhovie. Nesúhlasil s tým, že žalobca nemá naliehavý právny záujem, pretože uznesením Okresného súdu Galanta z 29.01.2024 č. k. 8C/5/2023-173, právoplatným 22.02.2024, bolo konanie o vyporiadanie BSM medzi stranami prerušené do právoplatného skončenia tohto konania (sp. zn. 22C/117/2023) z dôvodu, že v tomto konaní sa rieši otázka podstatná pre rozhodnutie o vyporiadani BSM a strany s prerušením konania súhlasili. Úvahu prvoinštančného súdu o tom, že ďalšie konanie v rámci konania sp. zn. 22C/117/2023 by bolo nevhodné a automaticky by znamenalo prerušenie konania sp. zn. 8C/5/2023 a neúmerné predĺženie tohto konania, je absolútne nedôvodná, keďže toto konanie je už z dôvodu vedenia tohto konania právoplatne prerušené a bolo právoplatne prerušené už aj v čase vydania napádaného rozsudku zo dňa 19.07.2024. Pretože súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva je podkladom na vykonanie zmeny v zápise v katastri nehnuteľností, je žaloba o určení vlastníckeho práva spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie neistoty o skutočných právnych vzťahoch medzi stranami. Napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený. Okrem rozhodnutia súdu o určovacej žalobe mu právny poriadok neposkytuje žiadnu inú možnosť ako dosiahnuť určení vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že vykonanie dôkazov v danej veci je nevyhnutné a rozhodujúce v smere riadneho zistenia skutkového stavu, riadneho a zákonného právneho posúdenia veci a spravodlivého rozhodnutia vo veci samej.

7. Odvolací súd, viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj predchádzajúce konanie pred súdom prvej inštancie aj z hľadiska väd týkajúcich sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP) bez nariadenia pojednávania, pretože neboli splnené podmienky § 385 ods. 1 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

8. Odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozsudku a v celom rozsahu sa s ním stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP) a dopĺňa k nemu nasledovné úvahy.

9. Vychádzajúc z vyššie uvedených relevantných výsledkov dokazovania na súde prvej inštancie, ktoré žalobca v odvolaní nenapadol, a ktorými je preto odvolací súd viazaný, je zrejmé, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení, že sporná nehnuteľnosť patrí do BSM strán. Tento právny záver súdu prvej inštancie zodpovedá aj judikatúre, podľa ktorej po rozvode manželstva, v dôsledku ktorého zaniká BSM, má bývalý manžel možnosť dosiahnuť zmenu zápisu vlastníctva k nehnuteľnostiam v

katastri nehnuteľností v konaní o vyporiadanie BSM, nakoľko sa otázka spoločného vlastníctva k určitej veci práve v konaní o vyporiadanie BSM posudzuje ako otázka predbežná pre vlastné vyporiadanie (rozsudok najvyššieho súdu z 10.04.2014, sp. zn. 3Cdo/460/2013). Žalobcom podaná určovacia žaloba teda zjavne nie je jediným prostriedkom, ktorým by sa dosiahla zmena v zápise vlastníckych práv k spornej nehnuteľnosti v katastri nehnuteľnosti.

10. Na tom, že žalobca nemá v takomto prípade naliehavý právny záujem na určení, že vec patrí do BSM, nič nemení ani to, ak súd prejednávajúci žalobu o vyporiadanie BSM konanie (fakultatívne) preruší práve na účely ustálenia otázky vlastníckeho režimu, ktorá sa stala predmetom iného konania medzi tými istými subjektmi. Hoci je táto otázka skutočne podstatná pre rozhodnutie o vyporiadanie BSM, neznamená to, že si ju súd konajúci o žalobe o vyporiadanie BSM nemôže posúdiť sám (tak to plynie aj z cit. judikatúry). Rozhodnutie o prerušení konania o vyporiadanie BSM nie je pre súd prejednávajúci žalobu o určenie, že vec patrí do BSM, záväzná, a preto nemôže založiť naliehavý právny záujem žalobcu na konaní o určovacej žalobe. Nie je rozhodujúce ani to, že strany v konaní o vyporiadanie BSM s prerušením súhlasili. Takýto zhodný prejav strán je relevantný len z hľadiska prerušenia konania podľa § 163 ods. 1 CSP. Aj v takom prípade však musí súd v konaní pokračovať, ak to navrhne hoci aj len jedna zo strán (§ 163 ods. 2 CSP).

11. Správne súd prvej inštancie postupoval aj v súvislosti s prípadným ďalším dokazovaním, keď návrhy žalobcu na dokazovanie zamietol. Tieto totiž nesmerovali k preukázaniu tvrdení, ktoré by boli spôsobilé odôvodniť iný záver o naliehavom právnom záujme žalobcu, ale sa týkali veci samej. Ich vykonanie by bolo celkom zbytočné, a teda v rozpore so zásadou hospodárnosti a rýchlosti konania (čl. 17 základných princípov CSP).

12. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP a judikatúrou a ani ním zistený skutkový stav neopodstatňoval iný postup v prejednávanej veci. Preto neobstojí ani odvolacia námietka žalobcu, že napadnutý rozsudok je povrchný, a teda nedostatočný v takej miere, že porušuje právo žalobcu na spravodlivý súdny proces.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny (výrok I).

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP vychádzajúc z toho, že nárok na náhradu trov konania, ktoré sa vydaním tohto rozsudku odvolacieho súdu končí, má podľa § 255 ods. 1 CSP úspešná strana sporu, ktorou je žalovaná. Odvolací súd jej preto priznal voči žalobcovi nárok na náhradu všetkých trov odvolacieho konania (výrok II).

15. Senát odvolacieho súdu prijal toto rozhodnutie jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie za podmienok § 419 a § 420 CSP. Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozsudku na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní treba popri všeobecných náležitostiach podania (označenie súdu, ktorému je určené, spisovej značky a označenie veci, ktorej sa týka, označenie a podpis dovolateľa) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, ktorý musí dovolanie a iné podania dovolateľa spísať, ibaže ide o prípady § 429 ods. 2 CSP.